

Posudek školitelky

PhDr. Milan Scholz

**Historická argumentace při hledání národní identity v textech Tomáše Garrigua Masaryka a Romana Dmowského. Komparativní studie.
Doktorská disertace. Universita Karlova, Praha 2017, 518 s.**

PhDr. Milan Scholz, jenž předkládá k obhajobě svoji doktorskou disertaci, získal magisterskou hodnost r. 2009 na Ústavu světových dějin ve specializaci obecné a komparativní dějiny, kde posléze složil i rigorózní zkoušku. Průběh doktorského studia Milana Scholze byl nad míru uspokojivý. PhDr. Scholz pracoval průběžně a systematicky. Splnil všechny atestace v termínu. Zapojil se do výuky v českém i mezinárodním studijním programu, i do organizace konferencí a workshopů v rámci projektů Semináře obecných a komparativních dějin. Zahraniční zkušenost získal na European University Institute ve Florencii, kde absolvoval letní metodologickou školu zaměřenou na aplikaci komparativní metody a transnacionálního přístupu. Spolu s dalšími studenty získal vnitro-fakultní grant, jehož byl hlavním řešitelem a spolu-editorem výstupu – kolektivní monografie *Pojetí prostoru v historické perspektivě*. AUC Philosophica et Historica 1/2010. Studia Historica LXI, vydané v Karolinu r. 2012. Prokázal v něm nejen vynikající orientaci v tématu, ale i organizační a formulační schopnosti. Ve svých dalších publikacích, jak dokládá soupis, který předložil, se věnoval nejprve metodologii – komparativnímu přístupu - a poté již prezentoval dílčí výsledky související s disertačním výzkumem.

Milan Scholz ve svém doktorském výzkumu navázal na svoji magisterskou a rigorózní práci. Autor v ní zkoumal komparativní perspektivou využití historických příkladů v textech čtyř autorů, které interpretoval jako společenskovední, respektive sociologizující: *Argumentace historickým příkladem v národně orientovaných společenskovedních textech konce 19. a začátku 20. století v komparativní perspektivě. Masaryk, Unamuno, Dmowski, Gökalp*. Univerzita Karlova, Praha 2009, 220 s. Autor v ní předložil velmi nápaditě zpracovanou komparaci obsahové analýzy textů. Pro svoji doktorskou disertaci záběr zúžil na dvě osobnosti – na T. G. Masaryka a R. Dmowského, jejichž názorový vývoj vykládá v kontextu vývoje společnosti, současně však rozšířil textový korpus a přístup k textové analýze a interpretaci prohloubil. V principu však zůstal u publikovaných textů, které měly možnost aplikovanou historickou argumentací působit na veřejnost. Redukce

analýzy na dva případy byla dána i objemem textů. Autor si byl vědom, že jejich obsahová analýza vytváří polaritu, která je pro komparativní přístup nevýhodná. Z hlediska časových a dalších nároků na doktorskou práci se nicméně rozhodl pro takto vymezený výzkumný záměr. Domnívám se, že upozornění na tento aspekt návaznosti doktorské disertace na předchozí autorův výzkum by práci prospělo.

Doktorská disertace Milana Scholze je členěna do tří částí. Sedm kapitol, resp. 200 stran první části je věnováno intelektuálnímu vývoji a jednotlivým etapám hledání národní identity T.G. Masaryka. Téměř stejně objemná (166 stran) je druhá část věnovaná Romanu Dmowskému, členěná do sedmi kapitol, zrcadlově věnovaná jeho intelektuálnímu vývoji a etapám hledání národní identity pro ještě rozdělené a posléze pro po první světové válce obnovené Polsko. V třetí části autor analyzuje historickou argumentaci při hledání národní identity, její historické ukotvení pro československý a polský případ, resp. v textech T. G. Masaryka a R. Dmowského a obě perspektivy srovnává. Analýzu člení podle pěti otázek do pěti kapitol. U obou státníků se soustředil na jejich odpovědi na otázky vysvětlující historické ukotvení národní identity, na jejich historicko-prostorovou dimenzi, mentalitu a religiozitu v historické argumentaci a nakonec vztah ke společenské změně. Všechny tři části působí vyváženě. Srovnání jejich východisek, argumentačních strategií, nejen podobností a rozdílů v analogické situaci úspěšného úsilí o obnovu samostatného státu, opřené o analýzu textů obou politiků a o sekundární literaturu jim věnovanou, je provedeno systematicky a promyšleně. Práce je teoreticky poučená a metodologicky ukotvená v komparativní obsahové analýze textů, kterou autor zvládá s přehledem.

Disertace PhDr. Milana Scholze je napsána velmi kultivovaně a čtivě, je přínosná pro další vývoj bádání na tomto poli a odpovídá formálním požadavkům na tento typ kvalifikačních prací. Velmi ráda ji doporučuji k úspěšné obhajobě.

Prof. PhDr. Luďa Klusáková, CSc.

Praha 30. května 2017